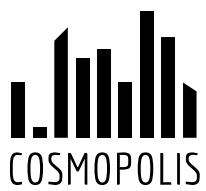

KOUZELNÁ PAŘÍŽ

obchůdek

S POKLADY

COSMOPOLIS

REBECCA RAISIN

KOUZELNÁ PAŘÍŽ
obchůdek
S POKLADY

Přeložila Jana Kordíková

First published in Great Britain by HQ,
an imprint of HarperCollins*Publishers* Ltd 2020 under the title
THE LITTLE ANTIQUE SHOP UNDER THE EIFFEL TOWER
Copyright © Rebecca Raisin 2020

Translation © Grada Publishing a.s. 2024, translated under licence from
HarperCollins*Publishers* Ltd.

Rebecca Raisin asserts the moral right to be acknowledged as the author of this work.

Cover design and motive by www.buerosued.de in Munich for Aufbau Verlage
GmbH & Co. KG in Berlin.

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2024
Translation © Jana Kordíková, 2024

ISBN 978-80-271-5219-2

Mé mamince, která se musela hodně uskromnit,
abychom my ostatní měli úplně všechno.

KAPITOLA JEDNA

Vánek provoněný pomněnkami mi nadzvedl stránku novin, čímž mou pozornost odpoutal od novinového titulku, který mě zaujal předtím. Aromatické výrazně modré květiny zdobily květináče na balkoně nade mnou a sytily jarní vzduch sladkou vůní. Netrpělivě jsem stránky urovnala a doufala, že se pletu a neblíží se žádné špatné zprávy. Minimálně pro naše zahraniční sousedy.

„Copak je?“ zajímala se madam Dupontová, když si k šarlatově nalíčeným rtům přiložila maličký šálek černé kávy. „Máš v těch novinách úplně zapíchnutý nos. Jen počkej, obtisknou se na tebe a pak budeš celý den chodit s článkem z *Francouzského zpravodaje* na obličejí.“

Posmutněle jsem zakroutila hlavou. Něco takového může napadnout jen madam Dupontovou. Byla to energická žena něco přes sedmdesát, která se stále výrazně líčila a na tváře si nanášela takovou vrstvu růžového zdravíčka, že byly v podstatě nachové. Tmavě oříškové oči si orámovala silnou vrstvou linek a nalepila si na ně umělé řasy, které připomínaly exotické ebenové vějíře. Ovšem v očích jí jiskřilo jako o polovinu mladší ženě. A s jejím elánem a bystrostí člověk jen těžko držel krok. Kolem jejích pečlivě učesaných šedých

vlasů, které si schválně nebarvila, protože se prý ty stříbrné prameny dokonale hodí k tónu její pleti, stoupaly sloupečky dýmu. Nikdy jste ji nemohli vidět bez zapálené cigarety ve slonovinové špičce, což byl pozůstatek z jiné éry. Našla jsem ji pro ni na bleším trhu na břehu Seiny a ona ji přímo milovala.

Když jsem jí její závislost vyčítala, pochopitelně se hlasitě rozesmála a tvrdila, že právě její neřesti ji udržují mladou. Pokud šlo o umění žít, madam Dupontová převyšovala většinu lidí – se svým okouzlejícím šarmem a francouzskou elegancí se stala pařížskou ikonou. V mládí byla slavnou kabaretní zpěvačkou, která se znala s umělci z celého světa, a tahle sláva ji vlastně nikdy neopustila. Vyhledávali ji muži i ženy, kteří se zoufale snažili stát součástí jejího života a dozvědět se všechna její tajemství. Velmi mě bavilo, jak moc lidé usilovali o získání její pozornosti. Naše důvěrné ranní rozhovory se však odehrávaly na poklidné pařížské *avenue*, abychom spolu mohly mluvit v klidu a nerušil nás žádný místní obyvatel, který by s madam Dupontovou chtěl navázat konverzaci.

Černobílé stránky znovu neodbytně zašustily, jako by mi chtěly připomenout článek i znepokojivý titulek. „V italském Sorrentu došlo k sérii krádeží,“ oznámila jsem madam Dupontové a podala jí noviny. „V aukční síni Dolce a sídle Rocher.“

„Cože? Vždyť jsme tam zrovna byly!“ podivila se madam Dupontová, nasadila si brýle s diamantovými obroučkami a článek si zběžně přečetla.

„*Oui*,“ potvrdila jsem. „To je něco, vidíte?“ Dobře jsme se s našimi italskými protějšky znaly a věděly jsme, co ve starožitnickém světě znamenali. Doprovázela jsem madam Dupontovou na dobrodružství v exotických lokalitách; nikdy jsem neodolala pokušení vstoupit na cizí půdu, vdechovat odlišný vzduch, usadit se pod jinou

hvězdnou oblohu. Když se objevila nějaká úžasná sbírka, vyrážely jsme na nákupní výpravy. Madam vlastnila obchod Time Emporium, proto často cestovala, aby našla jedinečné hodinky. Já jsem se zaměřovala na francouzské starožitnosti a zajímala se výhradně o věci pocházející z mé rodné země, které jen občas strávily nějakou dobu v zahraničí. Sice bych si vystačila s Paříží a všemi zdejšími výprodeji pozůstalostí, dražbami, blešími trhy a svými vlastními zdroji, ale měla jsem v sobě tuláckou krev, které jsem čas od času podlehla.

Madam Dupontová mě pozvala, abych se k ní připojila na dvou denní výlet do Sorrenta. Přijala jsem, ovšem její výdrž, ať už šlo o práci, nebo o zábavu, mě naprosto vyčerpala. Musela jsem si odpoledne udělat siestu, aby mi zbylo dost sil na společné večery. Přes den jsme obdivovaly starožitnosti vystavené právě v těchto exkluzivních aukčních síních a madam Dupontové se podařilo vydražit několik exotických hodin. Žádné francouzské starožitnosti tu k prodeji nebyly, takže jsem si spokojeně prohlížela všechno italské zboží, ale do žádné z dražeb jsem se nezapojila.

Zamračila se. „To ne...“, vyhrkla tiše a dál četla. „Je pro ně hrozná tragédie, že přišli o sbírky *L'Amore di uno a L'arte di romanticismo*.“ Tyto úžasné klenoty byly slavné díky svému italskému původu – růžové diamanty byly neoddělitelně spojené se sopranistkou Coco Salvatoreovou, která se až do své poměrně nedávné smrti nikdy nedávala vidět bez nich.

Když jsme sbírku růžových diamantů v Sorrentu viděly na vlastní oči, tajil se nám dech. Úplně pulzovaly životem, jako by vstřebaly pěvkyninu životní energii i trochu jejího hlasu.

Madam Dupontová si položila ruku na hrudník. „To jsou ale strašlivé zprávy. Co když ten zloděj prošel kolem nás, ale my byly tak zabrané do šperků, že jsme si ho vůbec nevšimly?“

Přikývla jsem a napila se *café au lait*. „*Oui*, jen si to představte. Nemohly jsme tušit, že tu nádheru brzo někdo uloupí.“

Madam Dupontová si urovnala sukni a zůstala zticha. Nakonec prohlásila: „Jak ti zloději mohli překonat technologii, která reaguje na sebemenší šepot? Museli to být odborníci na bezpečnostní systémy a všechny ty další věci, bez kterých se to dnes neobejde. Já sotva dokážu poslat e-mail, takže se jejich schopnostem můžu jenom poklonit.“

„Ale madam! Přece byste se neklaněla zlodějům.“ Odmlčely jsme se, protože na parkovací místo vedle nás právě zajíždělo auto. Podobný typ maličkých aut v Paříži převládal a jejich zkušení řidiči se dokázali vejít do jakékoli mezery.

„Proč? Vždyť je to pravda, tenhle zloděj šperků zkrátka není žádný hlupák.“

„*Zloděj?*“ ujistila jsem se.

Obrátila oči v sloup a prohlásila: „Jasně že to musí být muž. Nebo... možná více mužů. Ženy mají diamanty v příliš velké úctě na to, aby je kradly. Kdo ví, ale bylo by to mnohem snazší, kdyby se jednalo o jediného člověka. Čím více lidí je do tajné operace zapojených, tím je pravděpodobnější, že je někdo dostihne.“

S předstíraným rozhořčením jsem nakrabilila čelo. „Připadá mi, že s tím máte své zkušenosti, madam.“

Musela jsem ji trochu poškádlit. Její minulost totiž byla plná šťavnatých historek, ale z jejích šarlatových rtů jsem o nich nikdy neslyšela ani slovo. O dnech její největší slávy se šířily divoké zvěsti. Asi ta nejpikantnější byla, že se v šedesátých letech stala milenkou ikonického markýze Laurenta. Ten se proslavil okázalým životním stylem, neskutečným bohatstvím a vazbami na královské rody. Jejich aférka byla skandální hned z několika důvodů, ale nejvíc si všichni pamatovali jejich rozchod – byla totiž první ženou, která mu

zlomila srdce. Markýze dosud nikdo neopustil, dokud o tom nerozhodl on, ale madam Dupontová to udělala, protože ji k smrti vyděsily jeho plány, že by se mohl usadit. Ona se odmítala usadit i dnes, natožpak tenkrát. Svou svobodu by neobětovala kvůli žádnému muži, dítěti ani příbuznému.

Což znamenalo, že se zásadně řídila vlastními pravidly.

„Ty tu teď naznačuješ, že jsem se ve svém dlouhém a bohatém životě někdy pohybovala za hranou zákona?“ Z hrdla se jí vydralo mladistvé zahihňání.

„Vlastně bych se tomu nedivila, ale nečekám, že se k něčemu takovému přiznáte.“ Tak už to s její minulostí zkrátka bylo: přímo od ní se člověk nedozvěděl skoro nic.

„*Oui*, má tajemství jsou pod zámkem, dokud nezačnu být senilní. Ale doufám, že i v tomhle stavu budu mít dost rozumu na to, abych lhala.“ Usmála se. Pohledem přejela kousek za mě, jako by o něčem přemýšlela. „Ale zamýšlela ses někdy nad tím, Anouk, jak musí být pracné stát se v dnešní době zločincem? Vůbec si nedokážu představit, co všechno ten zloděj musel podniknout, aby se dostal dovnitř, aniž si toho někdo všiml. A pak tu kořist ještě bude muset prodat. Podobné šperky si nikdo nebude moct vzít, protože by je někdo hned poznal.“

Odtrhla jsem si kousek croissantu a po stole se rozsypaly drobečky těsta. „Takové plýtvání vzácnými díly. Tady přece nejde jen o hodnotu těch šperků – je s nimi spojována celá minulost, která se teď jednou provždy ztratila. A kvůli čemu? Aby je někdo až do konce života měl v trezoru? Jaký to má smysl?“ Pomalu jsem jedla, pohodlně se opírala a dívala se na kousek Eiffelovy věže, která byla vidět z *boulangerie* Fret-Co na Avenue de la Bourdonnais. S madam Dupontovou jsme už roky snídaly na stejném místě.

Pravidelní zákazníci vcházeli dovnitř a pak podnik opouštěli s čerstvou bagetou. Tady se nikdy nic neměnilo: káva byla pokaždé silná, croissanty máslové a výhled na věž částečně zakrývaly koruny stromů, jejichž listy se třepotaly ve větru. Ráno tady většinou byl klid, jen nahrbený muž odvedle se s hvízdáním procházel, když vynášel stojany s pohlednicemi na chodník a lehce je oprašoval hadrem.

Madam Dupontová žila ve střešním bytě na Avenue Élisée Reclus, což bylo o ulici vedle. Stačilo pár kroků a ocitla se u Eiffelovy věže. I moje starožitnictví se nacházelo kousek odsud, poblíž Avenue Gustave Eiffel, a obklopovala ho příroda, listnaté stromy, zelené zahrady s květy, které se střídaly spolu s ročními obdobími.

„Chamtivost! Nic jiného se za tím neskrývá,“ prohlásila madam Dupontová. „Právě ta pohání všechny ty kupce na černém trhu. Sbírká nebude ztracená věčně. Jsem si jistá, že italští *carabinieri* všechny účastníky loupeže dopadnou. Vždyť přece v dnešní době také mají k dispozici různé technologické vymoženosti – někdo se pořád dívá.“ Její slova mě sice měla uchláchnout, ale její vysoký melodický hlas ji prozradil. Také stejně dobře jako já věděla, že jestli šperky opustí Itálii, už je nikdy nikdo neuvidí.

„Možná,“ uznala jsem nepřítliš přesvědčeně. Ulice se pomalu probírala k životu: kolem nás se hnala auta a troubila na klaksony a turisté se s ospalými výrazy snažili najít kávu, což byl obvyklý hudební doprovod našich rán a znamení, že je načase vyrazit do práce.

Dopila jsem kávu. „Asi bychom měly být rády, že Paříž se zatím rozhodli vynechat.“

Madam Dupontová jen povytáhla obočí a napila se.

KAPITOLA DVĚ

Těsně po poledni mi oknem do starožitnictví dopadl stín Eiffelovy věže a všechny mé poklady, které tu důstojně stály, obarvil do sépiového nádechu. Dovnitř pronikaly kaštanové proužky a zlatavé nádechy sluneční světla. Odrážely se od starožitností, které díky nim vypadaly vybledlé jako na starých fotografiích. Prostor náhle začal působit jako z jiného světa, jako bychom se opravdu vrátili v čase.

Místo abych si ten snový opar užívala, otočila jsem se zpátky a začala se znovu věnovat rozdělané záležitosti. Zároveň jsem se nemohla zbavit pocitu, že všechno není takové, jak se na první pohled zdá.

„Máš moje slovo, Anouk,“ prohlásila Oceane a přesvědčivě na mě upírala modré oči. Ztišila hlas a začala šeptat: „Agnes znám snad celou věčnost. Slibuju, že je spolehlivá.“ Pak mávla rukou na ženu s havraními vlasy, která stála kousek od nás, a pod mým zkoumavým pohledem zrudla. Agnes si nepřítomně hrála se štrápci na kabelce a nechtěla se mi podívat do očí.

„Je to Francouzka?“ šeptla jsem, protože jsem nebyla tak úplně přesvědčená. Své vzácné starožitnosti jsem totiž prodávala pouze lidem, které mi doporučil nějaký důvěryhodný zákazník. Byla to sice výstřednost, ale odmítala jsem od ní ustoupit. Kdybych zboží

prodala každému, jak by to asi dopadlo s naším vzácným dědictvím? I v době, kdy se mi finančně úplně nedařilo, jsem si dávala pozor, abych prodávala jen spolehlivým lidem.

Čas od času se Agnes přestala ovládat a podívala se na starožitné šperky s žádostivostí, která jí zostříla rysy. A právě podobné lidi jsem odmítala, protože jejich motivům jsem nemohla věřit. Nezajímali se o kus historie, o dědictví, o které je třeba pečovat, ale zkrátka jen hromadili věci bez ohledu na minulost. Některé předměty překypující sentimentální a historickou hodnotou je třeba bránit a já se ze všech sil snažila ty zásady dodržovat, i když mi to občas způsobovalo ekonomické těžkosti.

Ovšem Oceane z knihkupectví *Bylo nebylo* u Seiny byla moje věrná a důvěryhodná zákaznice, takže by mi nikdy nepředstavila někoho, u koho by si nebyla jistá jeho úmysly. Já jsem však zaváhala kvůli vyhybavosti v očích druhé ženy. Možná mě jen ráno znepokojily ty zprávy o italských loupežích, a proto jsem její motivy posuzovala s příliš velkou přísností.

Starožitností si však musíme vážit. Musíme se snažit, aby se povedlo ideální propojení zboží se zákazníkem.

Bohužel na tradice se v poslední době začíná zapomínat a lidé spíše než do minulosti hledí do budoucnosti. Staré hodnoty jsou znevažovány technologiemi a touhou mít všechno teď hned. Stačí mi na to jenom pomyslet a svěsí se mi ramena.

„Jistěže je Francouzka,“ vyhrkla Oceane, čímž mou pozornost opět přilákala směrem k sobě. „Její rodina vlastní *boulangerie* na Rue Saint-Antoine. Chtěla by mamince koupit malý rubínový přívěsek. Rodiče totiž slaví čtyřicáté výročí svatby. Slibuju, že je spolehlivá.“

Jakmile se Oceane zmínila o blížícím se výročí svatby rodičů druhé ženy, její vyhybavé chování se změnilo. Po čtyřiceti letech

manželství se tradičně dává rubínový šperk. Agnes se jemně usmála a výraz v jejím obličejí se uvolnil. Dívala se za mě, jako by myslela na rodiče a na vzpomínky, které si za ty roky manželského svazku vytvořili. Chvilku jsem ji sledovala. Ona si však mého pozorování nevšímala, protože se na něco usilovně soustředila. Měla nepřítomný pohled a působila téměř jako zhyponotizovaná, bůh ví, kam se ve vzpomínkách dostala.

Na kůži mi naskočila jemná husí kůže, což bylo neklamné znamení, že jí se svými šperky můžu věřit. Občas jsem na reakci svého těla na daného člověka dala mnohem víc než na kterékoli jiné znamení.

Agnesin pohled zamířil k jednoduchému přívěsku s jediným rubínem, který jsem měla ve vitrínce, a už tam zůstal. Nebyla chamtivá, nechtěla je koupit všechny, stála o jediný, dokonalý kousek – člověk to z její tváře vyčetl stejně snadno, jako by to měla napsané na kůži.

Vzácný drahokam se i v poledním šeru velkolepě leskl. Prsty nahmatala lem košile a hrála si s ním, jako by si chtěla zabránit, aby se po šperku natáhla. Zvolila si dobře. Byl to klasický a nadčasový šperk, který člověka uchvátil. Smyslná rudá byla tak tmavá, že by se v ní jeden mohl i ztratit.

Byla jsem hrdá na to, že jsem znala původ všech svých kousků, protože jsem se domnívala, že bez něj ztrácí část svého kouzla.

„Pojďte blíž,“ pokynula jsem Agnes. „Tenhle přívěsek jsem koupila před pár lety během rozprodeje jedné pozůstalosti v Provence. Chcete něco říct o jeho minulosti?“

Přikývla. „*Oui*, to mě opravdu zajímá. Ještě jsem neviděla nic, co by se tak dokonale hodilo k mojí *maman*. Z nějakého důvodu zbytek šperků ve srovnání s ním úplně bledne.“

Také jsem si byla jistá, že je to ten správný šperk. Tiše jsem řekla: „Když jsem byla na dražbě, jedna ze sousedek se přišla podívat, jak

se draží majetek její zesnulé kamarádky. Tak jsem k ní přišla a zeptala se, jestli něco neví o tom rubínovém přívěsku – co znamenal pro bývalou majitelku. Podobně jako vás i mě zaujal ze všech předmětů na dražbě nejvíc. Sousedka mi vylíčila, že druhá žena našla lásku už jako velmi mladá a že jí vydržela celý život.“

Agnes se usmála, protože pro její rodiče zřejmě platilo totéž.

Pokračovala jsem: „Její manžel jí ten rubín koupil o líbáncích a ona si s ním pořád hrála, neustále na něj sahala, aby se ujistila, že ho má kolem krku. Ze všech šperků, které vlastnila, podle sousedky nejvíc vyjadřoval jejich lásku a její dlouhověkost.“

Agnes naklonila hlavu na stranu a příběh rubínu pozorně poslouchala. „Prožila dlouhý a dobrý život?“ Když si zákazník koupil něco tak vzácného jako rubín, vlastně pokračoval v příběhu původního majitele. Rubín pohlcoval kousky srdce a duše svých majitelů, minulých i současných, kteří se tímto vstřebáváním navěky stávali jeho součástí.

Usmála jsem se. „To ano. Platilo to pro ně oba. Oběma bylo přes osmdesát, když si smrt přišla pro něj a krátce poté i pro ni. Sousedka líčila, že to vždycky nebyla procházka růžovou zahradou. Často a hlasitě se hádali kvůli jeho práci, protože kvůli ní musel cestovat po celé zemi a ona pak zůstávala sama doma. Hádali se kvůli jejím vlasům: on je měl rád dlouhé, tak si je ostříhala nakrátko. Jednou se na něj rozzlobila tak, že mu všechno oblečení vyházela z balkonu, ale on se tomu jenom smál, což ji naštvalo ještě víc. Sousedka tvrdila, že se přitahovali jako magnety. Jednou byli dole, jindy nahoře, ale držela je u sebe jejich vášnivá láska.“ Odmlčela jsem se a viděla, jak se Agnes po jejich napínavém příběhu rozzářil celý obličej. Tohle bylo na mé práci to nejlepší, intuitivně jsem totiž vytušila, že ten rubín se bude líbit nejen zásluhou své jedinečné krásy, ale také díky své minulosti.